

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 19. juuli 2022
(OR. en)

11525/22

Institutsioonidevaheline
dokument:
2022/0217(NLE)

POLCOM 83
SERVICES 11

ETTEPANEK

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	19. juuli 2022
Saaja:	Nõukogu peasekretariaat
Komisjoni dok nr:	COM(2022) 343 final
Teema:	Ettepanek: NÕUKOGU OTSUS seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel ühelt poolt Kanada ning teiselt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide vahelise laiaulatusliku majandus- ja kaubanduslepingu (CETA) alusel loodud kutsekvalifikatsioonide vastastikuse tunnustamise ühiskomitees seoses arhitektide kutsekvalifikatsioonide vastastikuse tunnustamise lepingut käsitleva otsuse vastuvõtmisega

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2022) 343 final.

Lisatud: COM(2022) 343 final

Brüssel, 19.7.2022
COM(2022) 343 final

2022/0217 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel ühelt poolt Kanada ning teiselt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide vahelise laiaulatusliku majandus- ja kaubanduslepingu (CETA) alusel loodud kutsekvalifikatsioonide vastastikuse tunnustamise ühiskomitees seoses arhitektide kutsekvalifikatsioonide vastastikuse tunnustamise lepingut käsitleva otsuse vastuvõtmisega

SELETUSKIRI

1. KAVANDATAV REGULEERIMISESE

Käesolevas ettepanekus käsitletakse otsust, millega määratakse kindlaks ühelt poolt Kanada ning teiselt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide vahelise laiaulatusliku majandus- ja kaubanduslepingu (edaspidi „CETA“) alusel loodud kutsekvalifikatsioonide vastastikuse tunnustamise ühiskomitees (edaspidi „vastastikuse tunnustamise ühiskomitee“) liidu nimel võetav seisukoht seoses kavandatava otsusega sõlmida kooskõlas CETA artikli 11.3 lõikega 6 arhitektide kutsekvalifikatsioonide vastastikuse tunnustamise leping.

2. ETTEPANEKU TAUST

2.1. CETA

CETA eesmärk on liberaliseerida ja lihtsustada kaubandust ja investeringuid ning edendada tihedamaid majandussuhteid Euroopa Liidu ja Kanada (edaspidi „lepinguosalised“) vahel. CETA-le kirjutati alla 30. oktoobril 2016 ning seda on ajutiselt kohaldatud alates 21. septembrist 2017.

2.2. Vastastikuse tunnustamise ühiskomitee

Vastastikuse tunnustamise ühiskomitee on loodud CETA artikli 26.2 lõike 1 punkti b alusel erikomiteena ja see vastutab CETA vastastikuse tunnustamise lepinguid käsitleva artikli 11.3 rakendamise eest. Vastastikuse tunnustamise ühiskomitee ülesanne on muu hulgas teha üldsusele kättesaadavaks teave vastastikuse tunnustamise lepingute üle peetavate läbirääkimiste ja nende lepingute rakendamise kohta, anda CETA ühiskomiteele aru vastastikuse tunnustamise lepingute teemaliste läbirääkimiste edenemisest ja kõnealuste lepingute rakendamisest ning võtta need lepingud vastu.

2.3. Vastastikuse tunnustamise ühiskomitee kavandatav akt

Vastastikuse tunnustamise ühiskomitee kavatseb võtta vastu otsuse (edaspidi „kavandatav akt“) arhitektide kutsekvalifikatsioonide vastastikuse tunnustamise lepingu kohta kooskõlas CETA artikli 11.3 lõikega 6.

Kavandatava akti eesmärk on kehtestada tingimused ja menetlused, mille kohaselt lepinguosaliste jurisdiktsioonid, mis konkreetsete kutsekvalifikatsioonide nõudmise teel reguleerivad juurdepääsu arhitekti kutsealale või tegutsemist kutselise arhitektina, tunnustavad kutsekvalifikatsioone, mis võimaldavad teise lepinguosalise jurisdiktsioonis juurdepääsu arhitekti kutsealale.

CETA artikli 11.3 lõike 6 alusel muutub kavandatav akt lepinguosalistele siduvaks, kui iga lepinguosaline on vastastikuse tunnustamise ühiskomiteele teatanud, et nende asjaomased siseriiklikud nõuded on täidetud.

3. LIIDU NIMEL VÕETAV SEISUKOHT

Kavandatav akt sisaldab erisätteid, mille kohaselt peavad mõlemad lepinguosalisel tunnustama arhitektide kutsekvalifikatsiooni ja võimaldama juurdepääsu arhitekti kutsealale. See hõlbustab arhitektiteenuste osutamist vastavalt CETA sätetele, mis reguleerivad teenuste osutamisel turulepääsu ja võrdset kohtlemist teenuste piiriülese osutamise, investeringute ning füüsiliste isikute ärilisel eesmärgil lepinguosalise territooriumile ajutise sisenemise ja seal viibimise kaudu.

CETA artikli 11.3 sisulised ja menetluslikud nõuded on täidetud. 22. mail 2018 esitasid Kanada arhitektide tegevuslube väljastavate asutuste ühendus (*Canadian Architectural Licensing Authorities*, CALA, praegu ROAC) ja Euroopa arhitektide nõukogu (ACE) vastastikuse tunnustamise ühiskomiteele ühise soovitus. 16. aprillil 2019 toimunud koosolekul nõustus vastastikuse tunnustamise ühiskomitee sellega, et CALA ja ACE esitatud dokumendid vastavad CETA 11. peatüki nõuetele ja sobivad vastastikuse tunnustamise lepingu soovituseks. 24. novembril 2020 toimunud koosolekul moodustas vastastikuse tunnustamise ühiskomitee läbirääkimisi pidavad üksused ja määras kindlaks vastastikuse tunnustamise lepingu üle peetavate läbirääkimiste etapid.

Kavandatav seisukoht ei mõjuta liidu kutsekvalifikatsioone käsitlevaid õigusakte. Direktiivi 2005/36/EÜ¹ ei kohaldata kolmandate riikide kodanike suhtes.

Selles on aga sätestatud normid ELi kodaniku poolt kolmandas riigis omandatud kvalifikatsiooni tunnustamiseks. Põhjenduses 10 on märgitud: „Käesolev direktiiv ei loo takistusi liikmesriikide võimalusele tunnustada oma korra kohaselt kolmandate riikide kodanike poolt väljaspool Euroopa Liidu territooriumi omandatud kutsekvalifikatsioone. Igasuguse tunnustamise puhul peab igal juhul järgima teatud kutsealale kehtestatud koolituse miinimumnõudeid“. Direktiivi artikli 3 lõikes 3 on sätestatud: „Kolmanda riigi väljastatud kvalifikatsiooni tõendavaid dokumente käsitletakse kvalifikatsiooni tõendava dokumendina juhul, kui selle omanikul on selle liikmesriigi territooriumil, kes tunnustab seda kvalifikatsiooni tõendavat dokumenti [...], selle liikmesriigi poolt tõendatud kolmeaastane töökogemus asjaomasel kutsealal“. Vastastikuse tunnustamise lepingus sätestatud tunnustamise nõuded on rangemad kui direktiivis arhitektidele seatud koolituse miinimumnõuded.

Seepärast on asjakohane määrata kindlaks seisukoht, mis võetakse liidu nimel CETA ühiskomitees kavandatava õigusakti kohta, et tagada lepingu tõhus rakendamine.

4. ÕIGUSLIK ALUS

4.1. Menetlusõiguslik alus

4.1.1. Põhimõtted

Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 218 lõikega 9 on ette nähtud otsused, millega kehtestatakse „lepingus sätestatud organis liidu nimel võetavad seisukohad, kui asjaomasel organil tuleb vastu võtta õigusliku toimega akte, välja arvatud õigusaktid, millega täiendatakse või muudetakse lepingu institutsioonilist raamistikku“.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. septembri 2005. aasta direktiiv 2005/36/EÜ kutsekvalifikatsioonide tunnustamise kohta (ELT L 255, 30.9.2005, lk 22).

Mõiste „õigusliku toimega aktid“ hõlmab akte, millel on õiguslik toime asjaomase organi suhtes kehtiva rahvusvahelise õiguse normide alusel.

4.1.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Vastastikuse tunnustamise ühiskomitee on lepinguga (CETA) ettenähtud organ. Akt, mille komitee peab vastu võtma, on õigusliku toimega akt. Kavandatav õigusakt on rahvusvahelise õiguse alusel lepinguosalistele siduv kooskõlas CETA artikli 11.3 lõikega 6.

Kavandatava aktiga ei täiendata ega muudeta lepingu institutsioonilist raamistikku. Seepärast on esildatud otsuse menetlusõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 218 lõige 9.

4.2. Materiaalõiguslik alus

4.2.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohase otsuse materiaalõiguslik alus sõltub eelkõige selle kavandatud akti eesmärgist ja sisust, mida liidu nimel võetav seisukoht puudutab. Kui kavandatava aktiga taotletakse kahte eesmärki või reguleeritakse kahte valdkonda ning üht neist võib pidada peamiseks, samas kui teine on kõrvalise tähtsusega, peab ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohasel otsusel olema üksainus materiaalõiguslik alus, st peamise või ülekaaluka eesmärgi või valdkonna tõttu nõutav õiguslik alus.

4.2.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Kavandatava akti peamine eesmärk ja sisu on seotud ühise kaubanduspoliitikaga. CETA kutsekvalifikatsioonide vastastikuse tunnustamisega seotud sätetel on vahetu ja kohene mõju liidu ja Kanada vahelisele teenuskaubandusele².

Seepärast on esildatud otsuse materiaalõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 207 lõike 4 esimene lõik.

4.3. Kokkuvõte

Esildatud otsuse õiguslik alus peaks olema ELi toimimise lepingu artikli 207 lõike 4 esimene lõik koostoimes artikli 218 lõikega 9.

² Euroopa Kohtu 16. mai 2017. aasta arvamus 2/15, punkt 53. Arvamuse aluseks oleva ELi-Singapuri vabakaubanduslepingu asjakohane tekst on sisult identne CETA artikliga 11.3.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel ühelt poolt Kanada ning teiselt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide vahelise laiaulatusliku majandus- ja kaubanduslepingu (CETA) alusel loodud kutsekvalifikatsioonide vastastikuse tunnustamise ühiskomitees seoses arhitektide kutsekvalifikatsioonide vastastikuse tunnustamise lepingut käsitleva otsuse vastuvõtmisega

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 207 lõike 4 esimest lõiku koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu otsusega (EL) 2017/37³ nähakse ette ühelt poolt Kanada ning teiselt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide vahelise laiaulatusliku majandus- ja kaubanduslepingu (CETA) (edaspidi „leping“) Euroopa Liidu nimel allkirjastamine. Leping allkirjastati 30. oktoobril 2016.
- (2) Nõukogu otsusega (EL) 2017/38⁴ nähakse ette lepingu osade ajutine kohaldamine, sealhulgas kutsekvalifikatsioonide vastastikuse tunnustamise ühiskomitee (edaspidi „komitee“) moodustamine. Lepingut on ajutiselt kohaldatud alates 21. septembrist 2017.
- (3) 22. mail 2018 esitasid Kanada arhitektide tegevuslube väljastavate asutuste ühendus (*Canadian Architectural Licensing Authorities*, CALA, praegu ROAC) ja Euroopa arhitektide nõukogu (ACE) vastastikuse tunnustamise ühiskomiteele ühise soovitusel. 16. aprillil 2019 toimunud koosolekul nõustus vastastikuse tunnustamise ühiskomitee sellega, et CALA ja ACE esitatud dokumendid vastavad CETA 11. peatüki nõuetele ja sobivad vastastikuse tunnustamise lepingu soovituseks, eelkõige selles osas, mis puudutab selle võimalikku väärtust ja lepinguosaliste litsentsimis- või kvalifikatsioonikordade ühilduvust.
- (4) 24. novembril 2020 toimunud koosolekul moodustas vastastikuse tunnustamise ühiskomitee läbirääkimisi pidavad üksused ja määras kindlaks vastastikuse

³ Nõukogu 28. oktoobri 2016. aasta otsus (EL) 2017/37 ühelt poolt Kanada ning teiselt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide vahelise laiaulatusliku majandus- ja kaubanduslepingu (CETA) Euroopa Liidu nimel allkirjastamise kohta (ELT L 11, 14.1.2017, lk 1).

⁴ Nõukogu 28. oktoobri 2016. aasta otsus (EL) 2017/38 ühelt poolt Kanada ning teiselt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide vahelise laiaulatusliku majandus- ja kaubanduslepingu (CETA) ajutise kohaldamise kohta (ELT L 11, 14.1.2017, lk 1080).

tunnustamise lepingu üle peetavate läbirääkimiste etapid. Ajavahemikus 24. märtsist 2021 kuni 10. märtsini 2022 toimus üheksa läbirääkimisvooru.

- (5) Liidu ja Kanada vahel läbiräägitud vastastikuse tunnustamise lepingu eelnõuga nähakse ette kutsekvalifikatsioonide vastastikune tunnustamine konkreetsel ja rangetel tingimustel. Kanada kutsekvalifikatsioonide tunnustamise osas on vastastikuse tunnustamise lepingu eelnõu kohaselt nõutav i) vähemalt 12-aastane väljaõpe ja erialane töökogemus arhitektina, ii) Kanada pädeva asutuse välja antud kehtiv tõend arhitekti kutseregistrisse kandmise või litsentsi andmise kohta ning iii) hea maine. Arhitekti kutseregistrisse kandmise või litsentsi andmise kohta kehtiva tõendi saamise nõudest tuleneb, et lõpetatud peavad olema Kanada haridusstandardile ja Kanada arhitektide sertifitseerimise nõukogu (CACB) akrediteerimissüsteemile vastavad õpingud. Kutseregistrisse kandmise või litsentsi andmise tingimuste hindamise alusel jõuti ühises soovitusel järeldusele, et Kanada arhitektide teoreetilise ja praktilise väljaõppe standardid olid vastuvõetavad.
- (6) Vastastikuse tunnustamise ühiskomitee võtab vastu otsuse vastastikuse tunnustamise lepingu kohta.
- (7) On asjakohane määrata kindlaks liidu nimel vastastikuse tunnustamise ühiskomitees võetav seisukoht, kuna vastastikuse tunnustamise leping on liidule siduv.
- (8) Vastastikuse tunnustamise lepingus sätestatakse normid, mille alusel mõlemad lepinguosalisel saavad vastastikku tunnustada arhitektide kutsekvalifikatsiooni ja võimaldada juurdepääsu arhitekti kutsealale, hõlbustades seeläbi arhitektiteenustega kauplemist,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Seisukoht, mis võetakse liidu nimel vastastikuse tunnustamise ühiskomitees seoses arhitektide kutsekvalifikatsioonide vastastikuse tunnustamise lepingut käsitleva otsuse vastuvõtmisega, põhineb vastastikuse tunnustamise ühiskomitee õigusakti eelnõul, mis on lisatud käesolevale otsusele.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud komisjonile.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*